

ପୋଖରୀରେ ମାଛ ଓ ବେଙ୍ଗଙ୍କର ଲାଗିଲା ଲଢ଼େଇ । କେହି କାହାରିକୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ନାହିଁ । ଯାହାର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ, ସେମାନେ ପୋଖରୀର ମାଲିକ ହେବେ । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜିଦ୍ରେ ଅଟଳ । ମାଛମାନେ କହିଲେ, ଆମ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ । ବେଙ୍ଗମାନେ କହିଲେ, ଆମ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ।

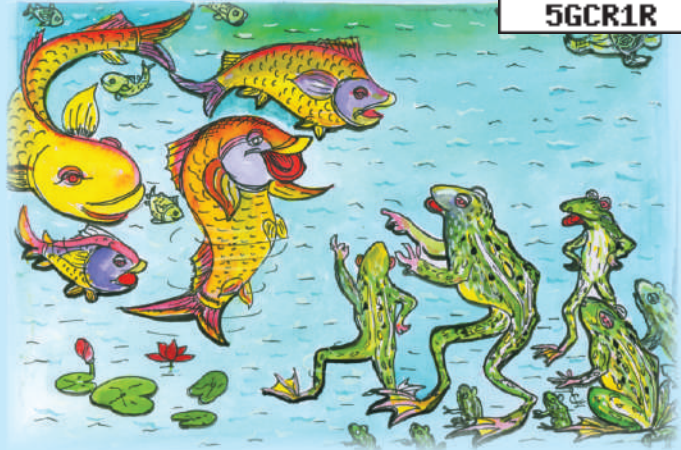
ଶେଷରେ ସେମାନେ ବୁଢ଼ା କଇଁଛ ପାଖକୁ ଗଲେ । କଇଁଛବୁଢ଼ା ପ୍ରଥମେ ମାଛମାନଙ୍କୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଗଣିଲା । ବଡ଼ ମାଛ ୨୬ଗଟି, ଛୋଟ ମାଛ ୩୨୮ଟି । ବଡ଼ ବେଙ୍ଗ ୨୩୮ଟି, ଛୋଟ ବେଙ୍ଗ ୩୫୪ଟି ।

କାହାର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହେବ ? ମାଛମାନଙ୍କର ନା ବେଙ୍ଗମାନଙ୍କର ?

ଆସ, ମୋଟ ମାଛ ସଂଖ୍ୟା ବାହାର କରିବା -

$$\begin{array}{r} ୨୬୩ \\ + ୩୨୮ \\ \hline \end{array}$$

ପ୍ରଥମେ ଏକକ ଘରୁ
ମିଶାଣ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ।
୩ ଏକ + ୮ ଏକ = ୧୧ ଏକ
୧୧ ଏକ = ୧ ଦଶ ଓ ୧ ଏକ
ମିଶାଣ ଫଳର ଏକକ
ସ୍ଥାନରେ ୧ ଲେଖାଯିବ ।

ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କମାନଙ୍କର ଯୋଗ

ଏକକ ଘର ଯୋଗଫଳରୁ ଆସିଥିବା ୧ ଦଶ ଏଠି ମିଶିବ ।
୬ ଦଶ + ୨ ଦଶ + ୧ ଦଶ = ୯ ଦଶ
ମିଶାଣ ଫଳରେ ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ୯ ରହିବ ।

ଶତକ ଘର ଅଙ୍କମାନଙ୍କର ଯୋଗ

୨ ଶହ + ୩ ଶହ = ୫ ଶହ
ମିଶାଣ ଫଳର ଶତକ ସ୍ଥାନରେ ୫ ରହିବ ।

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୧	
୨	୬	୩
+ ୩	୨	୮
୫	୯	୧

$$\begin{array}{rcl}
 \text{ମୋଟ ହେଲା} & - & ୫ ଶତ + ୯ ଦଶ + ୧ ଏକ & & ୨୭୩ \\
 & = & ୫୦୦ + ୯୦ + ୧ & + & ୩୨୮ \\
 & = & ୫୯୧ & \text{ମୋଟ ମାଛ} = & ୫୯୧
 \end{array}$$

ସେହିପରି, ମୋଟ ବେଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

$$\begin{array}{r}
 ୨୩୮ \\
 + \quad ୩୫୪ \\
 \hline
 \end{array}$$

ମୋଟ ବେଙ୍ଗ =

ଏବେ କହ, କେଉଁମାନେ ହେବେ ପୋଖରୀର ମାଲିକ ?

- ବିଦ୍ୟାଳୟ ବଗିଚାରେ ଫୁଲଗଛ ଲଗାଯିବାକୁ ସ୍ଥିର ହେଲା । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନେ ୧୭୩ଟି ଫୁଲଗଛ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନେ ୧୫୪ଟି ଫୁଲଗଛ ଓ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନେ ୨୦୯ଟି ଫୁଲଗଛ ଲଗାଇଲେ । ମୋଟ କେତୋଟି ଫୁଲଗଛ ଲଗାଗଲା ?

$$\text{ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲା ଲଗାଇଥିବା ଗଛ ସଂଖ୍ୟା} = ୧୭୩ \qquad ୧୭୩$$

$$\text{ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲା ଲଗାଇଥିବା ଗଛ ସଂଖ୍ୟା} = ୧୫୪ \qquad + \qquad ୧୫୪$$

$$\text{ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲା ଲଗାଇଥିବା ଗଛ ସଂଖ୍ୟା} = ୨୦୯ \qquad + \qquad ୨୦୯$$

$$\text{ମୋଟ ଫୁଲଗଛ ସଂଖ୍ୟା} = ୧୭୩ + ୧୫୪ + ୨୦୯ = \underline{\hspace{2cm}}$$

- ଜଣେ କୃଷକ ତାଙ୍କ ବଗିଚାରୁ ଗୁଳିରେ ନଡ଼ିଆ ଘରକୁ ବୁହାଇଲେ । ପ୍ରଥମ ଥର ୩୦୦ଟି, ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ୩୨୫ଟି ଓ ତୃତୀୟ ଥର ୨୮୫ଟି ବୁହାଇଥିଲେ । ମୋଟରେ ତାଙ୍କ ବଗିଚାରୁ କେତେ ନଡ଼ିଆ ଘରକୁ ଆସିଲା ?

$$\text{ପ୍ରଥମ ଥର ବୁହାହୋଇଥିବା ନଡ଼ିଆ ସଂଖ୍ୟା} = \boxed{\hspace{2cm}}$$

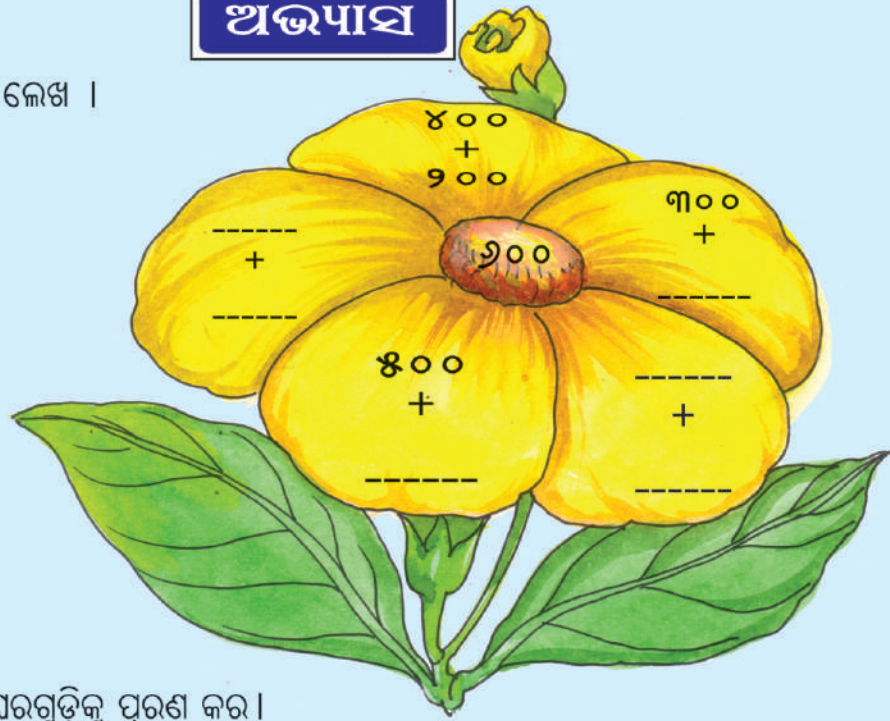
$$\text{ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ବୁହାହୋଇଥିବା ନଡ଼ିଆ ସଂଖ୍ୟା} = \boxed{\hspace{2cm}}$$

$$\text{ତୃତୀୟ ଥର ବୁହାହୋଇଥିବା ନଡ଼ିଆ ସଂଖ୍ୟା} = \boxed{\hspace{2cm}}$$

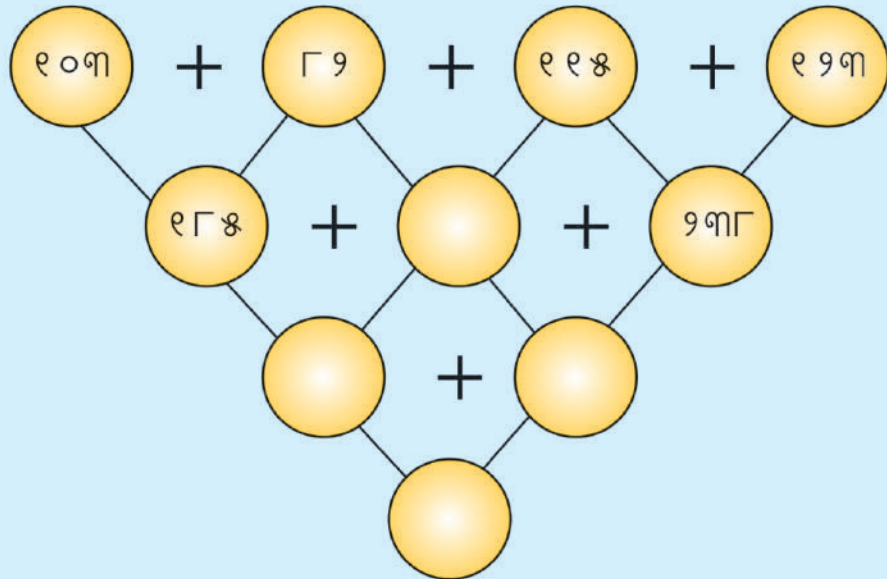
$$\text{ମୋଟ ନଡ଼ିଆ ସଂଖ୍ୟା} = \boxed{\hspace{2cm}} + \boxed{\hspace{2cm}} + \boxed{\hspace{2cm}} = \boxed{\hspace{2cm}}$$

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଚିତ୍ର ଦେଖି କହ ଓ ଲେଖ ।

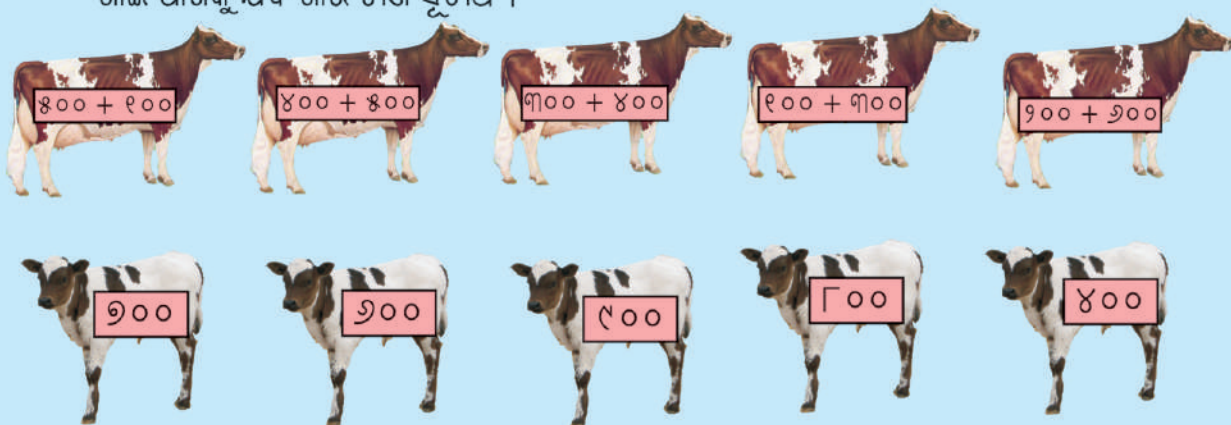
୨. ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କର ।

୩. ତଳକୁ ତଳ, କୋଣକୁ କୋଣ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗ କର । କ'ଣ ପାଇଲ କହ ।

୧୨୭	୧୨୦	୧୨୫
୧୨୨	୧୨୪	୧୨୬
୧୨୩	୧୨୮	୧୨୧

୪. ତଳେ ୫ଟି ଗାଈ ଓ ୫ଟି ବାଛୁରୀ ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଛି । ସଂଖ୍ୟା ମୋଳକ ହେଉଥିବା କେଉଁ ବାଛୁରୀ କେଉଁ ଗାଈ ପାଖକୁ ଯିବ ଗାର ଟାଣି ସୂଚାଅ ।

୫.

୧	୨	୩
୬	୮	୦
୨	୪	୫

ଏହି ଟେବୁଲରେ ଲାଗି ଲାଗି ଥିବା ଯେ କୌଣସି ତିନୋଟି ଘରର ଅଙ୍କକୁ ନେଇ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ । (ଯେତୋଟି ସମ୍ଭବ) । ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଲ ସେଥିରୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ଯୋଗ କର । ଦେଖ, କିଏ ଏହିପରି ବେଶୀ ଯୋଗ କରି ପାରୁଛି ।

୬. ସମାଧାନ କର ।

(କ) ପ୍ରଥମ ଝୁଡ଼ିରେ ୨୮ ୬ଟି ଭେଣ୍ଡି ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଝୁଡ଼ିରେ ୧୩୭ଟି ଭେଣ୍ଡି ଅଛି । ଏବେ କହ, ଦୁଇଟିଯାକ ଝୁଡ଼ିରେ ମୋଟ କେତେ ଭେଣ୍ଡି ଅଛି ?	$\begin{array}{r} ୨୮୬ \\ + ୧୩୭ \\ \hline ୪୨୩ \end{array}$ ୪୨୩ ଟି ଭେଣ୍ଡି ଅଛି ।
(ଖ) ଗୁରୁର ବିଲରେ ୨ ୧ ୫ଟି ମକାଗଛ ଓ ୨ ୨୮ଟି ବାଜରା ଗଛ ଅଛି । ସେହି ବିଲରେ ମୋଟ କେତେ ଗଛ ଅଛି ?	
(ଗ) ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୨୩୪ ଜଣ ବାଳକ ଓ ୧୮୫ ଜଣ ବାଳିକା ଅଛନ୍ତି । ତେବେ, ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୋଟ କେତେ ପିଲା ଅଛନ୍ତି ?	
(ଘ) ପଡ଼ିଆରେ ୧ ୨୩୮ଟି ଗାଈ, ୩୨ ୬ଟି ଛେଳି ଓ ୨୭ ୯ଟି ମଇଁଷି ଚରୁଛନ୍ତି । ତେବେ, ପଡ଼ିଆରେ ମୋଟ କେତେ ପଶୁ ଚରୁଛନ୍ତି ?	

(ଡ) ରାଜୁ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ୨ ୧ ଟି ଇଟା ତିଆରି କଲା ଓ ମଧୁ ୨ ୮ ଟି ଇଟା ତିଆରି କଲା । ଦୁଇଜଣ ମିଶି ଗୋଟିଏ ଦିନରେ କେତେ ଇଟା ତିଆରି କଲେ ?	
(ଚ) କବିତା ପାଖରେ ୪ ୨ ୫ ଟଙ୍କା, ମିକି ପାଖରେ ୨ ୩ ୮ ଟଙ୍କା ଓ ଲୁଗୁ ପାଖରେ ୧ ୪ ୭ ଟଙ୍କା ଅଛି । ଏହି ତିନି ଜଣଙ୍କ ପାଖରେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ଅଛି ?	
(ଛ) ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ୨ ୨ ୮ ଜଣ ପୁରୁଷ, ୨ ୩ ୭ ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ୨ ୫ ୪ ଜଣ ବାଳକ ବାଳିକା ଅଛନ୍ତି । ତେବେ, ସେ ଗ୍ରାମର ଲୋକସଂଖ୍ୟା କେତେ ?	

୭. ଆସ, ଅନୁମାନ କରି ଯୋଗଫଳ କରିବା :

୪୩ ଓ ୨୧ କୁ ମିଶାଇଲେ ମିଶାଣ ଫଳ ୫୦ ରୁ ବେଶୀ ହେବ ନା ୫୦ ରୁ କମ୍ ହେବ ?

ଆମେ ଅନୁମାନ କରିବା ସମୟରେ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ମିଶାଇଲେ ପାଇବା $= ୪୦ + ୨୦ = ୬୦$

ଏଣୁ ୪୩ ଓ ୨୧ର ମିଶାଣ ଫଳ ୫୦ ରୁ ବେଶୀ ।

ସେହିପରି କହ :-

(କ) $୬୨ + ୩୩$ ର ଯୋଗଫଳ ୮୦ ରୁ ବେଶୀ ନା ୮୦ ରୁ କମ୍ ହେବ ?

(ଖ) $୫୫ + ୨୪ =$ ୮୦ ରୁ ବେଶୀ ନା ୮୦ ରୁ କମ୍ ?

୮. ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ମିଶାଣ ଫଳ ଅନୁମାନ କର ଓ ତାହା ପାଖରେ ଥିବା ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରକୁ ଗାର ଦେଇ ଚିହ୍ନିତ କର ।

ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି

ଯୋଗଫଳ

(କ) $୧୪ + ୨୩$

- ୩୦ ରୁ ବେଶୀ
- ୩୦ ରୁ କମ୍
- ୩୦ ସହିତ ସମାନ

(ଖ) $୪୯ + ୨୦$

- ୭୦ ରୁ ବେଶୀ
- ୭୦ ରୁ କମ୍
- ୭୦ ସହିତ ସମାନ

(ଗ) $୩୧ + ୫୧$

- ୮୦ ରୁ କମ୍
- ୮୦ ରୁ ବେଶୀ
- ୮୦ ସହିତ ସମାନ

(ଘ) $୬୨ + ୨୫$

- ୭୦ ରୁ ବେଶୀ
- ୭୦ ରୁ କମ୍
- ୭୦ ସହିତ ସମାନ

୯. ମନେ ମନେ ହିସାବ କର ଓ କହ -

- (କ) ଅର୍ପିତା ୮ଟି ଚକୋଲେଟ ଖାଇଲା । ଅର୍ପିତା ଠାରୁ ଅର୍ଚ୍ଚିତା ୫ଟି ଚକୋଲେଟ ଅଧିକା ଖାଇଲା । ତେବେ ଅର୍ଚ୍ଚିତା କେତୋଟି ଚକୋଲେଟ ଖାଇଲା ?
- (ଖ) ରୁନି ୭ଟି ଫୁଲ ତୋଳିଲା । ମୁନି ୯ଟି ଫୁଲ ତୋଳିଲା । ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଫୁଲ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଫୁଲହାର ତିଆରି କଲେ । ସେହି ହାରରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ରହିଲା ?
- (ଗ) ରବି ପାଖରେ ୨୨ଟଙ୍କା ଥିଲା । ବାପା ତାକୁ ଆଉ ୧୨ଟଙ୍କା ଦେଲେ । ତା' ପାଖରେ ମୋଟ କେତେଟଙ୍କା ହେଲା ?
- (ଘ) ମିତା ଜନ୍ମ ହେବା ବେଳକୁ ଗୀତାର ବୟସ ୪ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ମିତାକୁ ୫ ବର୍ଷ ହେଲା ବେଳକୁ ଗୀତାର ବୟସ କେତେ ହେବ ?
- (ଙ) କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାରୁ ୧୧ ବିଯୋଗ କଲେ ବିଯୋଗ ଫଳ ୨୨ ହେବ ?
- (ଚ) ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ବିଯୋଗଫଳ ୫ । ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ୧୫ ହେଲେ, ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?